

İnanıram ki, mənim axıra çatdırma bilmədiyim taleylikli məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırma biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm.

Heydər ƏLİYEV
Ümummilli lider

Çağdaş Azərbaycan dövlətini qurmaq missiyasına ümummilli lider Heydər Əliyev "Mən ömrümün qalan hissəsini də xalqıma bağışlayıram" sözlərlə başlamışdı. Azərbaycanın müstəqilliyi Tanrıdan xalqımızın gələcəyinə verdiyi bir şans, istək və arzularına açıldı. Yalnız bu, ümummilli lider Heydər Əliyev kimi böyük mütəfəkkir tarixdə nadir hallarda yaranan belə imkanları istifadə edərək xalqın yenidən müstəqil dövlətçiliyinə qovuşdurmuş, siyasi suverenliyə dönməz, əbədi xarakter vermişdir.

Sovetlər İttifaqının idarəetmə sisteminin kəmərlərindən məharətlə və alnıcaq keçən, onun zəngin təcrübəsini mənimsəyərək özünün bütün bilik və səylərini ölkəmizdə yeni müstəqil dövlət quruculuğunun uğurlu həyata keçirilməsinə yönəldən ümummilli lider Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycana rəhbərliyinin 10 ildə həyatın bütün sahələrində ölkənin gerçək suverenliyinin fundamental əsaslarını yaratmışdır. SSRİ kimi super gücün böyük dövlətçilik məktəbinin yeni ideya zəmininə transfer edilməsi və əvvəlki təcrübənin zamanca sonrakı ideya ilə izvi surətdə birləşdirilməsi kimi tarixən nadir bir əməliyyat aparılması Heydər Əliyev düşüncəsinin ən parlaq təzahürlərindən biri olmuşdur. Bu hadisə təkcə Azərbaycan üçün əlamətdar olmayıb, dünya tarixinin də diqqətçəkən sahifələrindən birinə çevrilmişdir.

Tarixçi və politoloqlar haqlı olaraq göstərirlər ki, dünya şöhrətli siyasət və dövlət xadimi olaraq Heydər Əliyev ibrətamiz bir sintez nümunəsi yaratmış-- ənənəvi dövlətçiliklə yeni ideologiyanın, Qərbi siyasi təfəkkürü ilə Şərqi mentalitetinin, təcrübə ilə novatorluğun sintezinə nail olmuşdur. O zaman səhəbət yeni bir tarixi mərhələdə, yeni dəyərlər müstəvisində köktü qədimlərə dayanan misilsiz bir dövlət nümunəsi qurmaqdan gərdirdi.

Azərbaycan dövlətçiliyi həmin dövrdə qarşısalınmaz bir sürətlə inkişaf etdi. Artıq dünya da bu və ya digər dərəcədə etiraf etməyə məcbur olurdu ki, Yer üzündə, gerçəkdən, Azərbaycan adlı bir dövlət var. Bu dövlətin mövqeləri möhkəmləndikcə, mövduqluğu dəimləndikcə beynəlxalq aləmdə də onun yeritdiyi siyasətlə hesablaşmaq məcburiyyətində qaldılar. Bu həm də tarixdə nadir hallarda təzahür edən Xalq-- Lider tandeminin qarşısalınmaz bir gücə çevrilməsinin göstəricisi idi.

Azərbaycanın müstəqilliyi Heydər Əliyevin bütün fəaliyyətinin və çıxışlarının ana xətti idi. Heydər Əliyev Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini artıq təmin olunmuş, dönməz proses kimi qiymətləndirirdi. Heydər Əliyev dövlət müstəqilliyinin qorunmasını siyasi, iqtisadi və mədəni-mənavi istiqamətlərdəki fəaliyyətlərinə də başlıca məqsədi hesab edirdi. Milli inkişaf siyasətini möhkəmləndirilməsi, onun müasir şəraitdə ləbəli olan azad qəribət və bazar münasibətləri əsasında yenidən qurulması prosesi ilk dövrlərdə ağırlı keçməyə, çox keçmədən layiqli bəhrələrinə verməyə başlamışdı.

Azərbaycanda Heydər Əliyev elə bir təməl qoymuşdu ki, heç bir siyasi təşviqat və mövhumatdan gələn fanatizm bu təməli sarsıdacaq bilməz. İqtisadiyyatın inkişafı, adamların rifah halının yaxşılaşdırılması həmişə Heydər Əliyevin diqqət mərkəzində olmuşdu: "Biz həm ölkəmizin suverenliyini, ərazi bütövlüyünü qorumaq üçün çalışırıq, həm də vətəndaşlarımızın, xalqımızın rifahını yaxşılaşdırmağa, yararlanmı vəziyyətə müxtəlif və yeni formalar istifadə edərək iqtisadiyyatı inkişaf etdirməyə çalışırıq".

Bu gün Azərbaycanda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən əsaslı islahatlar və dövlət müstəqilliyinin maddi təminatına çevrilməsi yeni iqtisadi model də məhz o vaxt Heydər Əliyev tərəfindən təməli qoyulmuş bu möhtəşəm quruculuq planlarının yeni keyfiyyət mərhələlərindədir. Bu isə belə bir həqiqəti yada salır ki, ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanı ondan sonra kimin rəhbərlik edəcəyi məsələsinə qazanılmış və əsasları yaradılmış dövlət müstəqilliyinin sonrakı taleyi saviyəsində yanaşmış və bu sahədə də öz xalqı qarşısında borcunu müstəsna bir məsuliyyət və dəhiyanlıqla yerinə yetirmişdir.

Ümumiyyətlə, ulu öndər Heydər Əliyevin həyatının son illərində və aylarında Azərbaycan cəmiyyətini, eləcə də ölkəmizi diqqət mərkəzində saxlayan beynəlxalq dairələrlə dövlətə gələcəkdə kimin rəhbərlik edəcəyi, ulu öndərin hakimiyyət irsini və siyasi kursunu kimin davam etdirəcəyi

ciiddi maraqlandırmışdı. İki əsrin və minilliyin qovşağında bu barədə düşündə hamının ağılına, birinci növbədə, ümummilli liderin ən yaxın məsləhətdəşi və ən sədiq silahdaşı, onun həyat və mübarizə yolunun ən istedadlı yetirməsi İlham Əliyev gəlmişdi.

Bu, yalnız İlham Əliyevin dünya miqyaslı ictimai-siyasi xadim, böyük dövlət adamı və nəhayət, müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin oğlu olması ilə bağlı deyildi. Həm də ona görə idi ki, ötən əsrin 90-cı illərinin ortalarından başlayaraq yeni tipli siyasi lider olaraq İlham Əliyev kifayət qədər böyük siyasi nüfuz qazanmışdı. Azərbaycan dövlətçiliyi uğrunda mübarizənin gənc qəhrəmanına belə bir məqamda daha geniş meydan, təbii ki, hava-su kimi lazım idi.

Tarixçilərdən fərqli olaraq, Xalq həmişə geriyyə yox-- irəliyə baxır. Xalqın irəlilədi ulu öndərdən sonra taleyini etibar etmək istədiyi Lider isə yalnız İlham Əliyev olmuşdu.

Gələcəyin lideri İlham Əliyev müxtəlif dövlətlərin siyasətlərinin çəşidli mülahizələri məşayət olunan proseslərdə, tez-tez dəyişən olayların çevrində dünya şöhrətli atasının bütün fərdi və ideoloji qonaqlarını onunla birgə yaşamışdı. Gənc siyasətçi, dərin zəkalı, təşəbbüskar və yüksək enerjili dövlət adamı İlham Əliyev siyasi meydanı çoxdan olsa da, tam aydınlıqla Avropa Şurasının Parlament Assambleyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri qismində vətənpərvər və qətiyyətli fəaliyyəti ilə nəzərə çarpmışdı. Sonradan isə cəmiyyət onu Baş nazir kimi qəbul etmişdi.

Ümummilli liderin ən layiqli varisi İlham Əliyev ona görə güclü idi ki, yaxşı təhsil almışdı, bir neçə aparıcı xarici dildə sərbəst danışmağı bacarırdı, beynəlxalq mədəniyyəti tipologiyaları ilə təmasa girməyi dərindən mənimsəmişdi, dünyanın müasir düşünmə texnologiyalarına yiyələnmişdi. Bu baxımdan onu "təqibləti" ilə müqayisə etmək çətin idi. Həmin dövrdə Azərbaycanda hakimiyyətdə can atan qüvvələrin böyük bir hissəsi, əvvəllər tez-tez deyildiyi kimi, adi bir namizədlik dissertasiyası da müdafiə edə bilməmiş aspirantlar, yaxud dissertantlar idilər. Onların nə zamansa sistemli, ardıcıl bir iş görə biləcəklərini cəmiyyət qətiyyətlə inanmamışdı.

Mükəmməl idarəetmə məktəbi keçmiş, dünya siyasətində bir sıra addımlarını uğurla sınaqdan çıxarmış İlham Əliyevin müstəqil Azərbaycan dövlətinə rəhbərlik etməsinə qəbul edərək böyük siyasətçisi ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi, ictimai, əxlaqi mərkəzi və mədəniyyəti üzərində formalaşmış, Avropa və Şərqi dəyərlərinin sintezindən yararlanmış bir siyasi marafonun başlanğıcı olmuşdu. Siyasi düşüncəyə, cəmiyyətimizin inkişafına yeni ictimai ruhun gəlişi təzə ideyaların axınına meydan açmışdı. Bütün bunların bəhrəsi isə təkcə əldə olunmuş inkişaf tempini qoruyub saxlamaq deyil, həm də qazanılacaq yeni uğurlar, növbəti təcrübə oldu.

Modern düşünçəli və yüksək enerjili siyasi xadim olaraq İlham Əliyevin keçdiyi məna, mədəni, intellektual, siyasi məktəb bütün bir tarixə çevrildi.

Bəlo bir tarixi şəraitdə ümummilli lider 2003-cü ilin prezident seçkilərinin hələdici dövründə canından artıq sevdii xalqına müraciətə bildirmişdi: "Üzümü sizə-- həmvətənlərimə tutaraq, qarşıdan gələn prezident seçkilərdə prezidentliyə namizəd, mənim siyasi varisim, Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin i müavini İlham Əliyevə dəstəkləməyə çağırıram. O, yüksək intellekti, pragmatik düşüncəli, müasir dünya siyasətini və iqtisadiyyatını gözəl bilən, enerjili və təşəbbüskar bir şəxsiyyətdir. İnanıram ki, mənim axıra çatdırma bilmədiyim taleylikli məsələləri, planları, işləri sizin köməyinizlə və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırma biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm".

Xalq 1993-cü ildə Heydər Əliyevi yenidən özünün alternativsiz rəhbəri olaraq ali hakimiyyətə tələb edəndə nə qədər ağıllı, tökdüli hərəkat etmişdizə, üçüncü minilliyin üçüncü ilində İlham Əliyevin şəxsinde öz yeni Prezidentini-- yeni liderini seçəndə də o saviyyəyə mubarizlik və müdrilik göstərmişdi. Müstəqil dövlətin yenidən qurulmuş, nizamlanmış hakimiyyətinin yeni siyasi varisi ötürülməsi kimi taleylikli bir seçim məsələsində Baş nazir İlham Əliyev xalqın böyük səs çoxluğu ilə Azərbaycan Prezidenti seçilmişdi.

Bu taleylikli hadisə bütün dünyaya göstərmişdi ki, əvvəla, Azərbaycan xalqı ümummilli liderin

Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirmək üçün ən başlıcası, ölkədə Heydər Əliyevin siyasəti davam etdirilməlidir. Bu gün yüksək kürsüdən çıxış edərək mən Azərbaycan xalqına söz verirəm ki, bu siyasətə sədiq qalacağam, heç vaxt bu yoldan dönməycəm, Heydər Əliyevin siyasətini davam etdirəcəyəm.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Yeniləşən və yüksələn Azərbaycanın qurucusu

Nizami ÇƏFƏROV,
Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin müdiri, akademik

Azərbaycan xalqının tarixi müxtəlif səciyyəli və talei liderlərin obrazları ilə kifayət qədər zəngindir. Ümummilli lider Heydər Əliyevə qədər neçə-neçə dövlət başçısı, ictimai-siyasi xadim yetirmiş bir xalqın XXI əsrdə də zamanın məzmunu, sürəti, enerjisi və miqyası səviyyəsində siyasi lider yaradaçağı heç bir şübhə doğura bilməzdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ödə 16 ildə mənsub olduğu xalqın və dünyanın gözələri qarşısında belə bir lider kimi yüksəlmiş, dünya dərəcəndə fəal iştirak edən yeni tipli siyasətçi və modern dövlət xadimi kimi qəbul olunmuşdur. Elə bu yerdə bildirək ki, bu 16 illik dövrdə əvvəlki 10 ildə Azərbaycan xalqı ümummilli lider Heydər Əliyevin təmsalında əsrlərin və minilliklərin qovuşub-ayrıldığı nadir bir tarixi məqamda real isteklərdən əlavə, romantik ideallarını da gerçəkləşdirmiş əfsanəvi liderin ətrafında görünməmiş bir vüsət və coşqu ilə səfərbər olunmuş, mərkəzəqəçmə impulsu ilə toparlanmışdır. Bu dünya şöhrətli siyasət və dövlət xadimi Heydər Əliyevin şəriksiz və misilsiz qələbəsi idi. Həmin qələbə isə XXI əsrin ilk illərində ölkə daxilində və beynəlxalq aləmdə ulu öndərin gerçək siyasi varisi kimi qəbul edilən İlham Əliyevin qarşısında yüksək fəaliyyət perspektivləri, yeni siyasi-iqtisadi, mədəni-ideoloji üfiqlər açmışdı.

milli dövlət quruculuğu siyasətinin perspektivliliyinə dərindən inanır. İkincisi, İlham Əliyev ölkə daxilində və xarici aləmdə məhz həmin siyasətin daşıyıcısı və davamçısı kimi qəbul edilirdi. Nəhayət, yeni Liderini tarixi məsuliyyət və qətiyyətli müəyyənləşdirən Xalq gələcəkdə milli dövlət quruculuğunun qarşısına çıxma biləcək problemlərin həllində taleyini əksəriyyətlə etibar etdiyi ölkə rəhbərinin siyasi intellektinə, uzaqgörənliyinə və iradəsinə şübhə etmir.

Müstəqilliyin ilk mərhələsində Azərbaycan xalqı dövlətçiliyin xilaskarının missiyasından lazımcına bəhrələnməyə öz varlığını, Vətənin müstəqilliyini qorumaq və milli dövlətini qurmuşdu. İkinci mərhələdə isə Azərbaycan cəmiyyəti böyük zəhmətlər, ağır-acılar bahasına yaramış ideoloji ənanə və dövlətçilik təcrübəsinin dağılmağa, müstəqilliyi taleyini namalun oynurları ilə üz-tizə qalmaqda qoymadı.

Bələliklə, Prezident İlham Əliyevin müasir Azərbaycanlı təfəkküründə Vətən və Xalq təəsübkeşliyi, Şərqi müsbət ənanələri, türk mədəni-əxlaqi dəyərləri, Qərbi və Avropa modellərinə münasib intellekt möhkəm bir özlüdü. Ulu öndərin varisi onun siyasətini davamlılığını yüksək səviyyədə təmin etməklə milli- mədəni, ideoloji dəyərlərimizin həmişəlik, mədəni, elmi, etno-kulturoloji, eləcə də yaradıcılıq sahələrində irəliləyişi, mədəniyyət məsələlərində dövlət himayəsini yalnız iqtisadi-sosial tərəqqi ilə ayınlmaq şəklində bağlamışdır.

Ulu öndərin şəriksiz davamçısı kimi İlham Əliyev müasir insanları, ziyalıları, gənc nəslin fəal surətdə dəstəkləməsi, ona böyük ümidlər bəsləməsi nəticə etibarilə göz qabağında praktik işlərin inikası və perspektivə güclü inamdan irəli gəlirdi. Ümummilli lider Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu kimi özündən sonrakı dövrdə ölkəmizin inkişaf perspektivləri və siyasi varisinin uğurlu fəaliyyəti üçün bütün zəruri əsasları kompleks şəkildə yaradıb hərəkətə gətirmişdi.

Ötən 16 il döna-döna təsdiqlənmişdir ki, millilik dövlət başçısı İlham Əliyevin siyasi

düşüncəsinin, təfəkkürünün əsas mənbəyidir. Onun öz xalqının ruhuna uyğun, eləcə də Avropa və Qərbi təməyllü siyasəti Azərbaycanın əzəli və əbədi maraqlarından mayalanır. Yeni tipli siyasətçi və yenilikçi dövlət xadimi olaraq İlham Əliyevin siyasi portretinin onun fərdi obrazının əlamətdar ştrixləri tamamlayırdı. Və özəllik ondadır ki, həmin cizgilərin genetik qaynaqları Azərbaycan xalqının özünüdərkində əvəzsiz rolunu ölmüş bir dahinin həyat və mübarizə yolunun məntiqindən irəli gələcək formalaşmışdır.

Azərbaycan dövlətinin başçısı kimi İlham Əliyevin şəxsiyyəti modern cəmiyyətdə lider obrazını ən mühüm cəhətlərini özündə birləşdirir. Lider, həmçinin mədəni birliyi təmin edən, cəmiyyətdə zəhmətlər, ağır-acılar bahasına yaramış ideoloji ənanə və dövlətçilik təcrübəsinin dağılmağa, müstəqilliyi taleyini namalun oynurları ilə üz-tizə qalmaqda qoymadı.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi 2003-cü ildən ötən müddətdə Azərbaycan tarixinə hərəərəlli və sürətli inkişaf dövrü kimi daxil olmuşdur. Şübhəsiz, sosial-siyasi sabitliyin qorunmasının, mövcud iqtisadi inkişafın, hərəərəlli toraqqının təməlidə ümummilli lider Heydər Əliyevin inkişaf strategiyası, onun müəyyənləşdirdiyi daxili və xarici siyasət xətti dayanır. Ulu öndərin əsasını qoyduğunu daxili və xarici siyasət kursunun uğurla davam etdirilməsi sayəsində Azərbaycan bugünkü yüksəlmiş və inkişafda nail olmuşdur. Gənc dövlətin əsaslarının möhkəmləyi və həyata keçirilmə strategiyasının səmərəliliyi məhz Prezident İlham Əliyevin liderlik keyfiyyətləri, zəkası, siyasi iradəsi və uzaqgörənliyi, ümumilikdə, rasional varislik modeli sayəsində mütəmkin olmuşdur.

Bu prinsipləri sədiqliyini qoruyub saxlayan Prezident İlham Əliyev isə öz fəaliyyəti ilə Heydər Əliyev ideyalarının layiqli davamçısı olduğu-

nu göstərməklə yanaşı, innovasiyalara tez uyğunlaşma bacarığı, dəyişən global və regional realıqlar şəraitində ölkənin sabit milli maraqlarını qoruyub bilmək qabiliyyəti ilə özünün əsl siyasi lider olduğunu bütün dünyaya sübut etmişdir.

Ölkədə abadlaşan, yeni sınıması yaradan səhərlər (xüsusilə paytaxt Bakı), köndlər, çəkilən yollar, yaradılan müasir istehsal müəssisələri, tikilən və təzələnilən təhsil, sahiiyyə, mədəniyyət obyektləri, tətbiq edilən müasir idarəçilik texnologiyaları, dünya standartları ilə müqayisə olunan müxtəlif təsəlatlar, idmandə, mədəniyyətdə inkişaf qədər bu miqyasda görünməmiş beynəlxalq uğurlar Azərbaycan insanını ruhun yüksəldən, onun hərtərəfli məmnunluğunu təmin edən elə hadisələrdir ki, yalnız bu günə məhdudlaşmayıb, Azərbaycan insanının gələcək taleyini, xarakterini də müəyyən etmişdir. Və bu taleylikli işlər, əməllər Azərbaycan xalqının tarixində həmişəlik olaraq Prezident İlham Əliyevin adı ilə qalacaqdır.

İlham Əliyevin Azərbaycanca rəhbərlik etdiyi son 16 ildə həm iqtisadi, həm siyasi, həm də mədəni sahələrdə beynəlxalq əlaqələrin, başqa sözlə, Azərbaycan--Dünya dialoqu-nun zəngin təcrübəsi qazanılmışdır. Bu isə ilk növbədə, o deməkdir ki, Azərbaycan xalqının milli idealları, bir vaxtlar olduğu kimi, məhdud bir miqyasda-- "özümüz də deyib, özümüz eşidək" prinsipi ilə qalmayıb, univereşallaşır, hüdudlarını genişləndirir, ümumən, insan və dünya təfəkkürü mövqeyindən görünüb etiraf olunur.

Prezident İlham Əliyevin milli maraqlara söykənən xarici siyasəti nəticəsində Azərbaycan ulu öndərdən sonrakı mərhələdə də müstəqil mövqeyi ilə seçilən dövlət kimi tanınmış, onun beynəlxalq nüfuzu getdikcə yüksəlmişdir. 2011-ci ildə Azərbaycan 155 dövlət dərəcəsi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilmiş, 120 dövlət təmsil olunduğu Qoşulmama Hərəkatına üzv qəbul edilmişdir. 2019-2022-ci illər Azərbaycan Respublikasının Hərəkata sədrlik dövrüdür. Azərbaycan Avropa İttifaqına üzv olan 9 ölkə ilə strateji tərəfdaşlıq əlaqələri qurmuşdur.

Prezident İlham Əliyev xarici ölkələrin dövlət və hökumət başçıları, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri ilə görüşlərində Ermənistan--Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı Azərbaycanın prinsipial mövqeyini ardıcıl olaraq onların diqqətinə çatdırmışdır. Bu istiqamətdə aparılan qətiyyətli və prinsipial siyasət nəticəsində Ermənistanın əvvəlki və yeni rəhbərliyinin danışıqlardan yayınmaq, dialoqu formatının dəyişdirilməsi cəhdlərinin qarşı-s alınmışdır. Keçən dövr ərzində nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların qəbul etdiyi sənədlərdə Ermənistan--Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə xüsusi diqqət yetirilmiş, işgənci dövlətin tacavüzə son qoyması vurğulanmışdır. Bu siyasətin nəticəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi təsdiqlənmiş və sərhədlərinin toxunulmazlığına dəstək ifadə olunmuşdur.

Ardıcıl olaraq beynəlxalq "dialoq"lara ev sahibliyi edən Azərbaycan inkişaf qədər görünməmiş bir miqyasda müxtəlif ideyalarını, ideologiyalarını həmsəhəbət etməsinə inamla münasiflik etdikcə azərbaycançılıq məfkurəsi də zənginləşmiş, beynəlxalq nüfuzunu gücləndirmiş, yüksək standartlı paradigmalara yiyələnmişdir. Azərbaycan xalqının intellektual səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi, müasir texnologiyalara yiyələnənməsinin sürətlənməsi, perspektivli özmünaifadə və özmünaifadə metodlarının, üsullarının və vərdislərinin xüsusilə gənc nəsil tərəfindən mənimsənilməsi də ötən dövrdə İlham Əliyevin liderliyi altında uğurlu gerçəkləşdirilmişdir.

Azərbaycan rəhbəri İlham Əliyev bu gün həm də Qafqaz regionunun şəriksiz lideri sayılır-- onun razılıq olmadan bu bölgədə heç bir ciddi layihəyə və addıma start verilməz. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan dövlətinin başına təkcə ümummilli liderin varisi, davamçısı, onun məktəbinin ardıcılı kimi yox, həm də yenilikçi-- yeni zamanın yeni lideri olaraq gəlmişdir. O, idarəçiliyin elə demokratik və optimal yolunu seçmişdir ki, hər bir zəkalı ölkə vətəndaşının dövlətçiliyinin inkişafında yerli var. Və dövlət quruculuğunda bu yer hər kəsin məhz vətənpərvərliyinə, biliyinə, sağlamlıq düşüncəsinə, qabiliyyətinə görə müəyyənlanmışdır.

Türk dünyasının İlham Əliyevindən və İlham Əliyevin Türk dünyasından da bəhs etməmək mümkün deyil. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildikdən sonra ardıcıl olaraq türk respublikalarına-- Qazaxıstana, Özbəkistana, Qırğızıstana, Türkiyəyə səfərlərə gedən, Türkmənistanla əlaqələrdəki soyuqluğu inamla aradan qaldırən, türk dövlətlərinin və xalqlarının birliyi üçün müasir mubarizə texnologiyaları nümayiş etdirən və yeni təcrübə verən İlham Əliyev artıq Bakının

sovet dövründə unutdurulmuş türk dünyasının mərkəzi şəhərini özünə qaytarmışdır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin ən layiqli siyasi varisi olan İlham Əliyev Prezident kimi Türkiyəyə ilk rəsmi səfəri arafasında demişdi: "Biz öz siyasətimizi müstəqil şəkildə aparmalıyıq ki, xalqlarımız, millətimiz daha da güclənsin, qüdrətlənsin, möhkəmlənsin. Bizim gücümüz də birlikdədir".

Azərbaycanın regionda, ümumən, beynəlxalq aləmdə söz sahibi olması, onun mövqeyi ilə hesablaşılması, çoxstandartlılığı, xüsusilə cari konyunkturuluğu ilə tanınan dünyanın "haqq-hesab"ından kənarda qalıb təcrübə olumaması da İlham Əliyevin siyasi varislik missiyasının təntənəsinə göstəran ciddi tarixi nailiyyətdir. Bu uğurun özmünaifadəsindən ondan ibarətdir ki, Azərbaycan xalqının milli düşüncəsi çəvik, elastik, diplomatik resurslara yiyələnmiş, hər hansı "gözlənilməz" ideoloji hücumlara qarşı müqavimət, hətta əks-hücum "immunitetlər"i qazanmışdır. Siyasi varisliyin bütün dünyada diqqətlə izlənildən İlham Əliyev nümunəsi özmünaifadə dinamikası ilə zənginləşməkdə, milli ictimai şöhrət əsaslarını müəyyənləşdirməkdə və Azərbaycan xalqının dünya birliyindəki mövqelərini inamla yüksəltməkdədir.

Prezident İlham Əliyev indiki və gələcək dövr üçün dövlətin və vətəndaşların vəzifələrindən danışıqdan soydaşlarımızın doğma vətənləri ilə hər cür faydalı əlaqələrdə hüquqi, mədəni, mənavi əsasların möhkəmləndirilməsinə həmişə zəruri istiqamət kimi vurğulayır. Prezident dövlətimizin inkişafı müqabəlifində maddi-mənavi imkanlardan istifadə edərək dünya azərbaycanlılarının normal səviyyəyə də bəhrələnməsinə imkan yaratmağı, onların milli və vətəndaşlıq hüquqlarının qorunmasını yoldaş ölkələrin gücləndirməyi çağıdaş dövr üçün vacib amillərdən sayır.

Yeni tipli siyasətçi və dövlət xadimi kimi İlham Əliyevin 2003-cü ildə prezidentlik fəaliyyətinə başlaması Azərbaycanın tərəqqi və inkişaf yolu ilə irəliləməsinə yeni mərhələ olmuşdur. Ötən illər müstəqilliyimizin daha da möhkəmləndirilməsi, ölkədə sabit siyasi sistemin, çoxxüclü iqtisadi strukturun intensiv formalaşması dövrü olmuşdur. Məhz bu illərdə respublikada demokratikləşmə prosesləri genişlənmiş, ölkəmizin dünya transformasiya proseslərinə inteqrasiyası daha intensiv xarakter kəsb etmiş, milli iqtisadiyyatın daha da inkişafı üçün mühüm sosial-siyasi baza yarannmışdır. Heydər Əliyevin siyasət məktəbinin layiqli yetirməsi olan İlham Əliyevin böyük siyasətdə atdığı inamlı addımlar nəticəsində Azərbaycanla təkcə sosial-iqtisadi sistemdə deyil, həm də siyasi və ictimai təsəlatın əsaslı yeniləşmələr olmuş, səmərəli intensiv islahatlar aparılmışdır.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin yeni lideri İlham Əliyevin əsaslı və zəruri islahatları ölkənin real iqtisadi, sosial, siyasi vəziyyətini daşıqlıq nəzərə almaqla yanaşı, cəsarətliyyəti ilə də seçilir. Onun məhz yenilikçi idarəetmə texnologiyalarına ardıcıl, inamlı müraciətinin nəticəsidir ki, respublikanın iqtisadi inkişafı indi qədər görünməmiş bir sürət və miqyas almış, ölkədə sağlamlıq sosial-siyasi, mədəni- mədəni əhval-ruhiyyə yüksəlmişdir. Bu gün ən qarazkar, ən gənc, hətta ən dağıdıcı bir mixtəlif qüvvə belə dövlət başçısı İlham Əliyevin qazandıdığı çoxşpektli uğurları görməmək, yaxud inkar etmək gücündə deyil.

Prezident İlham Əliyev ulu öndərin yaratdığı əsaslara söykənərək Azərbaycanda iqtisadi-sosial tərəqqini fenomenal bir gərəcyə çevirmişdir.

Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə uğurlu rəhbərliyi ilə xüsusən iqtisadi sahədə ciddi nailiyyətlər qazanılmışdır. Azərbaycan iqtisadiyyatının dayanıqlılığını təmin edilməsi, onun neftdən və qazdan asılılığının daha da azalması, qeyri-neft sektorunun inkişafı məqsədilə ardıcıl tədbirlər davam etdirilmişdir. İqtisadi və maliyyə sektorlarının maksimum şaffaflığın təmin olunması istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır. Bu sahələrdə kompleks tədbirlər həyata keçirilməsi iqtisadiyyata, xüsusilə də qeyri-neft sektoruna böyük həcmə xarici sərmayənin cəlb olunması üçün mühüm əhəmiyyət daşıyır.

(ardı 10-cu səhifədə)

(əvvəli 9-cu səhifədə)

Dövlət başçısı İlham Əliyevin ötən iln aprelindəki seçkilərdə yenidən qələbə qazanmasının əsasında, ilk növbədə, Azərbaycanın son üç beşillik müddətdə onun rəhbərliyi altında dinamik inkişaf dövrünü yaşaması, ölkəmizin qarşısında dayanan vəzifələrin uğurla icra edilməsi kimi ciddi amillər dayanmışdır. Xalq qəti əmin olmuşdur ki, İlham Əliyev 2003-cü ildən bəri ölkənin inkişafı, insanların əmin-amanlıq şəraitində yaşamasının təmin edilməsi üçün verdiyi bütün vədlərə yüksək səviyyədə əməl etmişdir.

Doğrudan da, ötən illərdə Azərbaycan bir sıra qabaqçıl ölkələrin onilliklər boyu keçdiyi inkişaf mərhələsini sürətlə adlayaraq, modernləşmə yoluna qədəm qoymuşdur. Son 16 ildə ölkə iqtisadiyyatı 3,2 dəfə, qeyri-neft sektoru 2,8 dəfə, sənaye istehsalı 2,6 dəfə, kənd təsərrüfatı 1,7 dəfə artmış, qeyri-neft ixracı 4,1 dəfə çoxalmışdır. Ölkəmizdə 2 milyondan çox yeni iş yeri açılmış, yoxsulluq 10 dəfəyə qədər azalaraq 5 faiz səviyyəsinə enmişdir. Azərbaycanın valyuta ehtiyatları 2004-cü ildəki 1,8 milyard dollardan 46 milyard dollara çatdırılmışdır. Bu dövrdə ölkə iqtisadiyyatına müstəqillik dövründə yatırılan sərmayənin 93 faizi qədər--250 milyard dollar investisiya qoyulmuşdur. Bütün bunlar dünyada ən sürətli inkişaf göstəriciləridir.

Nəticədə, Azərbaycan beynəlxalq reytinglərdə yüksək yerlərə qalxmışdır. Dünya Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Davos İqtisadi Forumu Azərbaycanda aparılan islahatları yüksək qiymət vermişdir. Davos Forumunun 2017-ci ildə "İnküziv inkişaf indeksi" adlı hesabatında ölkəmiz inkişaf etməkdə olan 80 ölkə arasında 3-cü yerə yüksəlmişdir. Azərbaycan Cənubi Qafqazın aparıcı dövləti

Yeniləşən və yüksələn Azərbaycanın qurucusu

kimi dünya birliyində mövqelərini daha da möhkəmləndirmişdir. Azərbaycan enerji resurslarının dünya bazarlarına səmərəli və əlverişli yollarla çıxarılmasını nəzərdə tutan pragmatik siyasət həyata keçirir və şəxələndirilmiş nəqliyyat infrastrukturunu beynəlxalq birliyin diqqətini özünə cəlb edir. Bütün bunlar ölkəmizlə dünya dövlətləri arasında ticarət-iqtisadi əlaqələrin möhkəmlənməsi və ilk növbədə, Azərbaycanın geoiqtisadi maraqlarının təmin edilməsi baxımından böyük əhəmiyyət daşıyır. Respublikamız transmilli enerji-nəqliyyat layihələrinin əsas təşəbbüsçülərindən biri olmaqla yanaşı, regional və beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin edilməsində mühüm rol oynayır.

Artıq Azərbaycana hər il 2,5-3 milyon xarici vətəndaş və turist gəlir. Onlar mötəbər beynəlxalq təşkilatların hesabat və reytingləri ilə tanış olmasalar belə, təkcə paytaxta nəzər salmaqla müstəqillik dövrünün son iki onilliyində Bakı şəhərində böyük bir sıçrayışın baş verdiyinə əmin olurlar. Prezident İlham Əliyevin müəyyən etdiyi inkişaf konsepsiyasına əsasən 2003-cü ildən bəri həyata keçirilən abadlıq və quruculuq işləri sayəsində Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə, regionun biznes və mədəniyyət mərkəzinə, cəlbedici

turizm və istirahət məkanına çevrilmişdir.

Regionların inkişafı sahəsində həyata keçirilmiş dövlət proqramlarında və digər direktiv sənədlərdə nəzərdə tutulmuş vəzifələrin icrası qeyri-neft sektorunun inkişafına, bölgələrdə kommunal xidmətlərin və sosial infrastruktur təminatının keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, sahibkarlıq mühitinin daha da yaxşılaşdırılmasına, investisiya qoyuluşunun artmasına, əhalinin məşğulluğunun artırılmasına və yoxsulluq səviyyəsinin azaldılmasına mühüm təkan vermişdir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı 3 dövlət proqramı uğurla gerçəkləşdirilmişdir. Dördüncü proqram çərçivəsində bu ilin əvvəlindən bölgələrdə əhəmiyyətli infrastruktur layihələri icra edilmiş, yeni sənaye müəssisələri yaradılmışdır. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bir sıra bölgələrdə yeni idman komplekslərinin tikilməsi marafonu Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə şəhər və rayonlarda yeni məktəb binalarının tikilməsi ilə davam etdirilir ki, bu da sağlam bədən üçün görülən işlərin sağlam ruh üçün görülən işlərlə tamamlanması deməkdir.

Ulu öndərin ideyalarının

həmişəyaşar olmasını təmin edən ən mühüm hadisələr sırasında onun nəzəri-ideoloji irsinin öyrənilməsi, ideyalarının tədqiqi və təbliği ilə bağlı ictimai təşkilatların və elmi-tədqiqat müəssisələrinin fəaliyyəti, Heydər Əliyev Fondunun beynəlxalq miqyasda həyata keçirdiyi tədbirlər, bu məqsədə xidmət edən araşdırma və tədris mərkəzləri, universitetlər, akademiya və s. xüsusi yer tutur. Heydər Əliyev Fondunun Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə həyata keçirdiyi çoxşaxəli fəaliyyəti onun ideyalarını təkcə sözdə yox, həm də işdə yaşatmağın bariz nümunəsidir. Fərəhlə qeyd edilməlidir ki, təhsilin maddi-texniki bazasını gücləndirmək və yeni məktəb binaları tikmək haqqında Heydər Əliyevin arzu və istəklərini onun adını daşıyan fond böyük uğurla gerçəkləşdirməkdədir.

Gənclər millətin varlığının və gələcək inkişafının təməli sayılır. Bu mövqedən çıxış edən dövlət başçısı ötən illər ərzində ölkəmizdə gənclərlə bağlı məqsədyönlü dövlət siyasəti həyata keçirilmişdir. Onun əsas qayəsini dövlətçiliyə, milli-mənəvi dəyərlərə sadiq və yüksək intellektual potensiala malik Azərbaycan gəncliyinin formalaşdırılması təşkil etmişdir. Bu sahədə atılan addımlar gənclərin cəmiyyətimizdə özlərini

təsdiq etməsində mühüm rol oynamış, onların vətənimizə layiq vətəndaşlar kimi yetişməsinə böyük təsir göstərmişdir.

Ulu öndər Heydər Əliyevin siyasətinə uyğun olaraq, Prezident İlham Əliyevin müstəsna səyləri ilə Azərbaycanda dövlətimizin ərazi bütövlüyünü qoruyan, dünyanın ən güclü ordularıyla eyni sırada yer alan və yüksək döyüş hazırlığı olan Silahlı Qüvvələr yaradılmışdır. Beynəlxalq reytinglərə görə, Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri 2018-ci ildə dünyada ən güclü 50 ordu sırasında yer tutmuşdur. Bu güc və qüdrətin nəticəsidir ki, 2016-cı ilin aprel ayında Milli Ordumuz ermənilərin təxribatına layiqli cavab vermiş, düşməne sarsıdıcı zərbələr endirmiş və zəbt olunmuş ərazilərimizin bir hissəsini işğalçılardan təmizləmişdir. Bununla da Böyük qayıdış üçün ciddi addım atılmışdır.

Bütün bunlardan göründüyü kimi, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmizin əldə etdiyi uğurları xalqımız əsl vətəndaş qədərbilənliyi ilə dəyərləndirir, onun daxili və xarici siyasətinin düzgünlüyünə inanır və bu strateji hədəflərin gerçəkləşdirilməsində fəal iştirak edir. Prezident İlham Əliyev cəmiyyəti düşündürən hər bir məsələdə xalqla

həmrəylik nümayiş etdirir və irəli sürülən məsələlərin həlli ilə bağlı operativ tədbirlər görür. Bunun nəticəsi olaraq, ümumilikdə, 4 milyon insanı əhatə edən böyük sosial paket həyata keçirilmişdir. Ötən dövrdə qaçqınların və məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır.

Ölkədə getdikcə dərinləşən islahatlar iqtisadi və sosial sahələrin inkişafına təkan verməklə yanaşı, demografik proseslərin idarə edilməsində də mühüm rol oynamış, ona birbaşa və ya dolayısı ilə öz müsbət təsirini göstərmişdir. Son 16 ildə Azərbaycan modernləşərək fərqli idarəçilik sisteminə çevrildiyindən hazırda siyasi, iqtisadi, idarəçilik sahələrində uğurlu islahatlar aparılmaqdadır.

Prezident İlham Əliyev xalqın böyük əksəriyyətinin səsverməsi ilə növbəti müddətə dövlət başçısı seçildikdən sonra 2018-ci il aprelin 18-də keçirilmiş andiçmə mərasimindəki nitqində bütün sahələrdə islahatların davam etdiriləcəyini, dövlət siyasətinin mərkəzində Azərbaycan xalqının köklü maraqlarının, maddi, mənəvi və sosial tələbatlarının dayanacağını bildirmişdir: "Dəfələrlə bu məsələ ilə bağlı fikrimi bildirmişəm, bir daha demək istəyirəm ki, gələcək fəaliyyətimdə də Azərbaycan vətəndaşının maraqları, onun rifahı daim diqqət mərkəzində olacaqdır. Nəzərə alsaq ki, növbəti illərdə biz çox ciddi islahatlar aparacağıq, islahatları dərinləşdirəcəyik, əminəm ki, vətəndaşlarımızın yaşayış səviyyəsi daha da yaxşılaşacaqdır".

Ölkə rəhbəri İlham Əliyev dövlət idarəçiliyində əsaslı islahatları davam etdirərək Prezident Administrasiyasında, Nazirlər Kabinetində, yerli icra hakimiyyəti orqanlarında ciddi struktur və kadr dəyişikliklərinə start vermişdir. Son 2 ildə müasir idarəetmə sahəsində bilik və bacarıqları ilə

seçilən cavan kadrlar hökumətdə və digər icra strukturlarında yüksək vəzifələrə təyin olunmuşlar. İctimai rəydə böyük rəğbətlə qarşılanan kadr siyasəti dövlət orqanlarının çevik və səmərəli şəkildə fəaliyyətinə mühüm təsir göstərmişdir. Dövlət həyatında baş verən islahatları tamamlamaq, qanunvericilik sistemində də çevik və daha səmərəli fəaliyyəti təmin etmək üçün Milli Məclisə də vaxtından əvvəl seçki keçirilir.

Bu islahatların aparılması, bütövlükdə, Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə ölkəmizdə reallaşan çoxşaxəli yeniləşmə konsepsiyasının əsas istiqamətlərindən birini təşkil edir. İslahatlar sürətli sosial-iqtisadi inkişafa, əhalinin sosial rifahının yüksəlməsinə önəmli təkan verməklə yanaşı, həm də Azərbaycanı beynəlxalq aləmdə islahatçı dövlət kimi tanıtmışdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ölkəyə rəhbərlik etdiyi 16 illik bir müddətdə xalqın böyük etimadını qazanmış, qəti olaraq sübut etmişdir ki, Azərbaycanı həm daxili, həm də beynəlxalq miqyasda ən yüksək səviyyədə yalnız o təmsil edə bilər. İlk gündən hər bir azərbaycanlının prezidenti olacağını vəd edən, verdiyi sözü uğurla yerinə yetirən dövlət başçısı İlham Əliyev öz fəaliyyəti ilə ümum-millilərin başladığı tarixi işi davam etdirməyə qadir olduğunu sübut etməklə yanaşı, həm də özünü yeni zamanın yeni lideri kimi göstərmişdir. Ötən 16 ildə bir tərəfdən, mövcud ənənələr davam etdirilmiş, digər tərəfdən isə dövlət idarəçiliyinə zəruri novatorluq gətirilmişdir.

Bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın istər daxili, istərsə də xarici siyasətində əldə edilən hər bir uğur ulu öndər Heydər Əliyevin zəkasının təəssümü, onun milli tərəqqi ideyalarını əhatə edən nadir irsinin canlı təzahürüdür.